

▶▶ Mætum færni framtíðarinnar

Menntastefna SI

Atvinnulífið og menntun

- ▶ **Sigurður Hannesson**
framkvæmdastjóri SI

Ný menntastefna SI

- ▶ **Ingibjörg Ösp Stefánsdóttir**
sviðsstjóri mennta- og mannauðsmála hjá SI

- ▶ **Vilhjálmur Hilmarsson**
sérfræðingur í greiningum hjá SI

Færni framtíðarinnar

- ▶ **Rannveig Rist**
forstjóri Rio Tinto á Íslandi

- ▶ **Stefán Sigurðsson**
forstjóri Vodafone

- ▶ **Guðmundur Hafsteinsson**
yfirmaður vörupróunar á Google Assistant

Pallborðsumræður

- ▶ **Guðrún Hafsteinsdóttir**
formaður SI

- ▶ **Lilja Alfreðsdóttir**
mennta- og menningarmálaráðherra

- ▶ **Karl Frímansson**
fræðslustjóri Akureyrarbæjar

- ▶ **Fundarstjóri**
Jóhanna Vigdís Arnardóttir
verkefnastjóri í menntamálum hjá SI

Atvinnulífið og menntun

- ▶ **Sigurður Hannesson**
framkvæmdastjóri SI

Atvinnulífið og menntun

Sigurður Hannesson, framkvæmdastjóri SI

Íslenskur iðnaður er fjölbreyttur

Nauðsynleg undirstaða velmegunar

- Samtök iðnaðarins eru **stærstu og öflugustu** samtök atvinnurekenda á Íslandi og mynduð af um 1.400 fyrirtækjum og sjálfstæðum atvinnurekendum

Iðnaður skapar
fjórðung landsfram-
leiðslunnar

Einn af
hverjum fimm
starfa í iðnaði

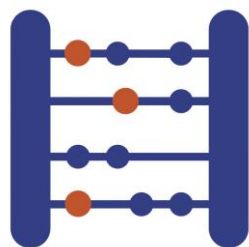

Iðnaður
skapar 30%
gjaldeyrstekna

Bætt samkeppnishæfni Íslands

Undirstöður öflugs atvinnulífs – iðnaður í fremstu röð

FRAMLEIÐNI

Menntun

Nýsköpun

Starfsumhverfi

Innviðir

SI beita sér fyrir umbótum í menntamálum

Menntamál mikilvæg – skortur á iðnaðarmönnum

78%

Félagsmanna telja menntamál mjög mikilvæg eða frekar mikilvæg

76%

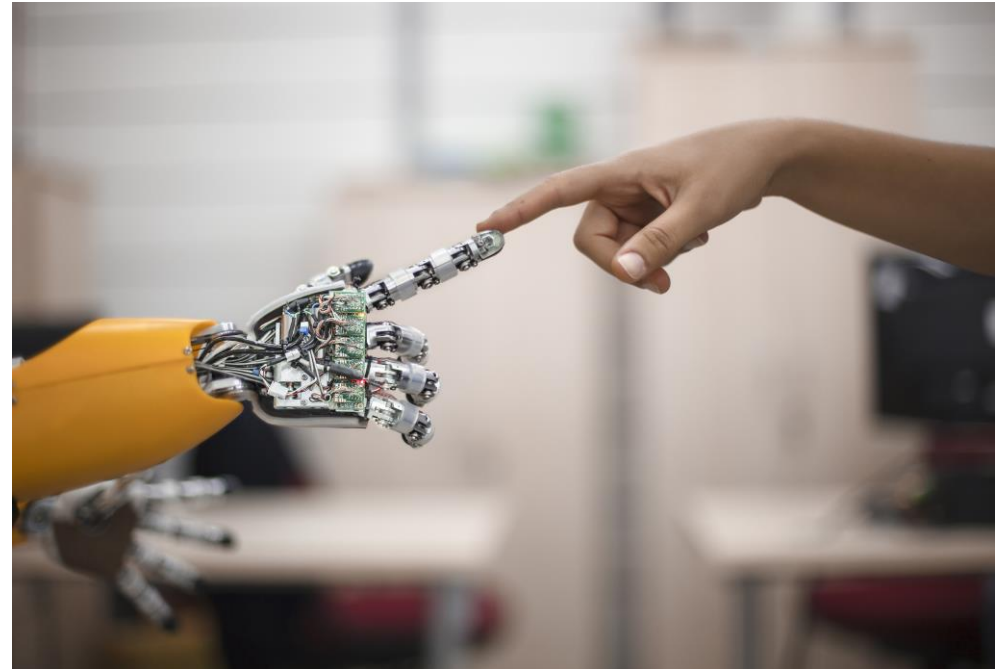
Okkar félagsmanna vantar iðnaðarmenn

Samkvæmt könnunum er menntun einn mikilvægasti málaflokkurinn í huga okkar félagsmanna – í öðru sæti á eftir efnahagsmálum, peningamálum og stöðugleika

Mætum færni framtíðar

Eflum samkeppnishæfni Íslands

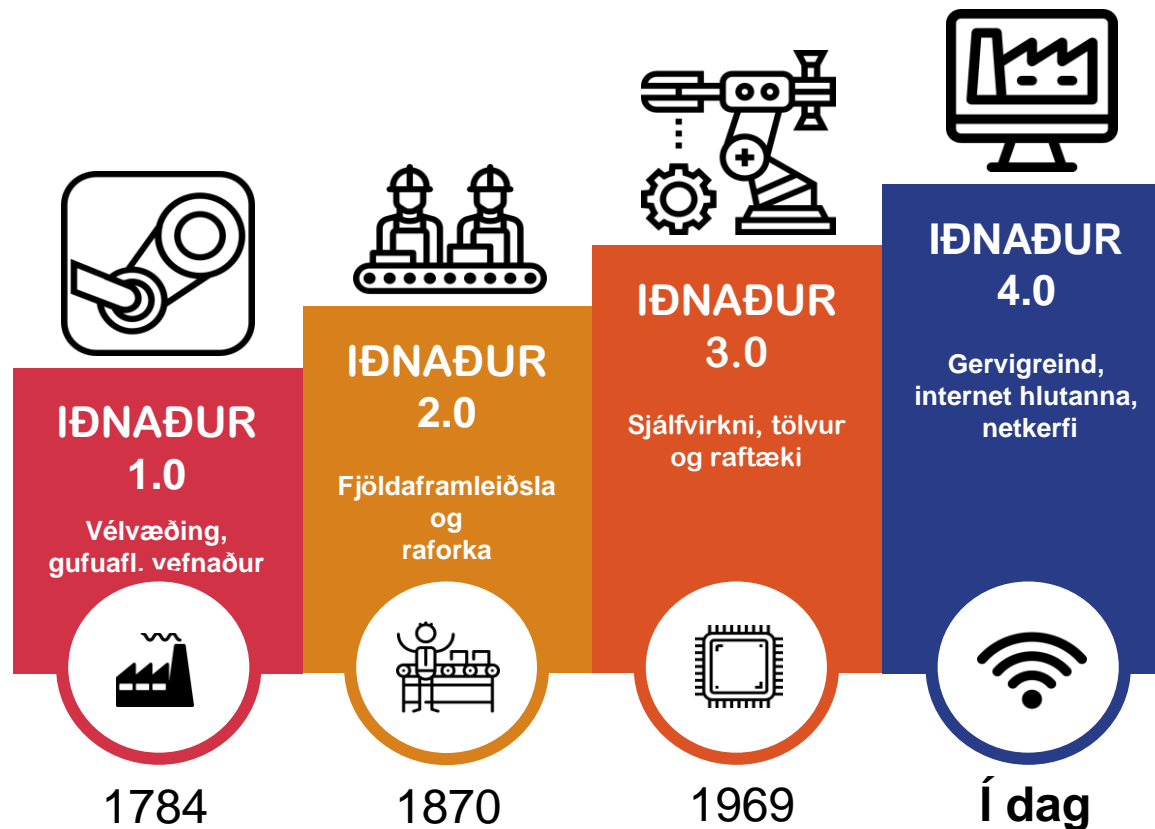
- Menntun og mannauður eru mikilvægar forsendur góðra lífskjara og menntakerfið er ein helsta undirstaða þess að samkeppnishæfni Íslands verði eflað
- Mikilvægt að mannauðurinn búi yfir færni sem stenst samanburð við það sem best gerist
- Við mótun stefnunnar var leitað til félagsmanna og fjölmargra sérfræðinga í íslenska menntakerfinu

Frá gufuafli til gervigreindar

Nýsköpun mun skipa veigameiri sess í verðmætasköpun

Hugvitsdrifna hagkerfið

Færni mannauðsins er ekki í takt við þarfir atvinnulífsins

20
18

Ísland í dag

- Sérlega skortir einstaklinga með iðnmenntun og einstaklinga með raungreina- og tæknimenntun í takt við þarfir atvinnulífs
- Íslenskt menntakerfi er óskilvirkt í að leiða saman færni mannauðs og tækifæri á vinnumarkaði
- Færnimisræmi hefur skapast hér á landi og aukist til muna frá því sem áður var
- Markvissra umbóta er þörf í menntakerfi Íslands

Færni mannauðsins mætir þörfum atvinnulífsins

Ísland 2050

- Menntakerfið hefur þróast með þeim hætti að það leiðir saman færni mannauðsins og þarfir atvinnulífsins á skilvirkan og hagkvæman hátt
- Margar greinar sem byggja á handverki og hugviti þjóna þó áfram mikilvægu hlutverki í hagkerfinu þó að hæfnikröfur hafi þróast
- Nýsköpunarsamfélagið hefur tekið á sig mynd en iðngreinar standa enn traustum fótum
- Tæknin hefur tekið yfir störf sem fela í sér miklar endurtekningar og eru í fyrirsjáanlegu og skipulögðu umhverfi

Fimm markmið menntastefnu SI

Fjölgun iðnnema, hugvitsdrifna hagkerfið og menntunarúrræði

Efla íslenskt menntakerfi með markvissum aðgerðum í samstarfi atvinnulífs og skóla þannig að færniþörf atvinnulífsins verði mætt á hverjum tíma

1

Fjölga iðnmenntuðum á vinnumarkaði

2

Styðja við nýsköpun og hugvitsdrifið hagkerfi til framtíðar

3

Efla menntaúrræði fyrir starfandi á vinnumarkaði í dag

4

Styðja betur við starfsumhverfi kennara, kennsluhætti og kennaramenntun

5

Styrkja samtal atvinnulífs og skóla um nauðsynlegar kerfisbreytingar og markvissa ákvarðanatöku

Bein aðkoma að menntastofnunum

Samtök iðnaðarins

Hugvitskeppni meðal framhaldsskólanema

Nýsköpunarkeppni grunnskólanna

Hugmyndasamkeppni meðal nemenda í 5-7 bekk

Team Spark

Samstarf SI, HR og Sambands íslenskra framhaldsskólenemenda

Forritarar framtíðarinnar

Forritun

Stelpur og tækni, forritarar framtíðarinnar og Microbit

#KVENNASTARF

Þátttaka í verkefnum samkvæmt stefnu

Nokkur dæmi um samstarfsverkefni sem falla að menntastefnu SI

Iðnmenntun

- Rafrænar ferilbækur
- Nema hvað
- Ímyndarherferðin „kvennastarf.is“
- 2020 blaðaútgáfa í samstarfi við starfsmenntaskóla
- Framaprófið – áhugasviðskönnun
- Íslandsmótið í verk- og iðngreinum
- Þátttaka í starfameissum
- GERT verkefnið
- Fagháskólanám

Nýsköpun og hugvit

- BOXIÐ
- Nýsköpunarkeppni grunnskólanna
- Team spark
- Skólar og tækni www.skolarogtaekni.is
- Fyrirtækjaheimsóknir og kynningar í skólum
- Microbit verkefnið – forritanlegar smátölvur
- Stelpur og tækni

Fjölmargir samstarfsaðilar í menntamálum

Fyrirtæki, grunnskólar, framhaldsskólar, atvinnuþróunarfélög, hagsmunasamtök

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

MENNTA- OG
MENNINGARMÁLARÁÐUNEYTIÐ

Á morgun

Fyrsta styrkveitingin í samstarfi við Kviku banka

Saman náum við árangri

Færni framtíðarinnar

- ▶ **Rannveig Rist**
forstjóri Rio Tinto á Íslandi

- ▶ **Stefán Sigurðsson**
forstjóri Vodafone

- ▶ **Guðmundur Hafsteinsson**
yfirmaður vörupróunar á Google Assistant

Færni framtíðarinnar

- ▶ **Rannveig Rist**
forstjóri Rio Tinto á Íslandi

Færni framtíðarinnar

- ▶ **Guðmundur Hafsteinsson**
yfirmaður vörupróunar á Google Assistant

Betri heimur

Gummi Hafsteinsson

Heimurinn er að breytast...

Google's Image Captioning AI Can Describe Photos with 94% Accuracy

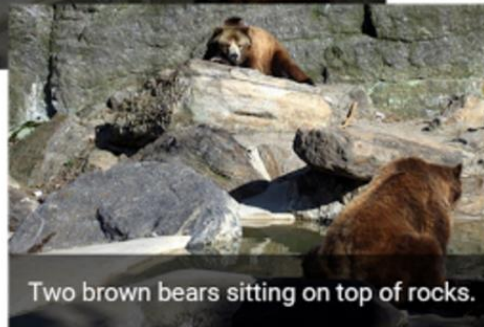
SEP 23, 2016

DL CADE

Share 2

Tweet

7 COMMENTS

Hraðar en okkur grunar...

“As the driver makes his left turn against traffic, he confronts a wall of images and sounds generated by oncoming cars, traffic lights, storefronts, billboards, trees, and a traffic policeman. Using his knowledge, he must estimate the size and position of each of these objects and the likelihood that they pose a hazard [...] The truck driver [has] the schema to recognize what [he is] confronting. But articulating this knowledge and embedding it in software for all but highly structured situations are at present enormously difficult tasks [...] Computers cannot easily substitute for humans in [jobs like driving].”

SCIENCE

From Darpa Grand Challenge 2004 DARPA's Debacle in the Desert

Behind the scenes at the DARPA Grand Challenge, the 142-mile robot race that died at mile 7

By Joseph Hooper June 4, 2004

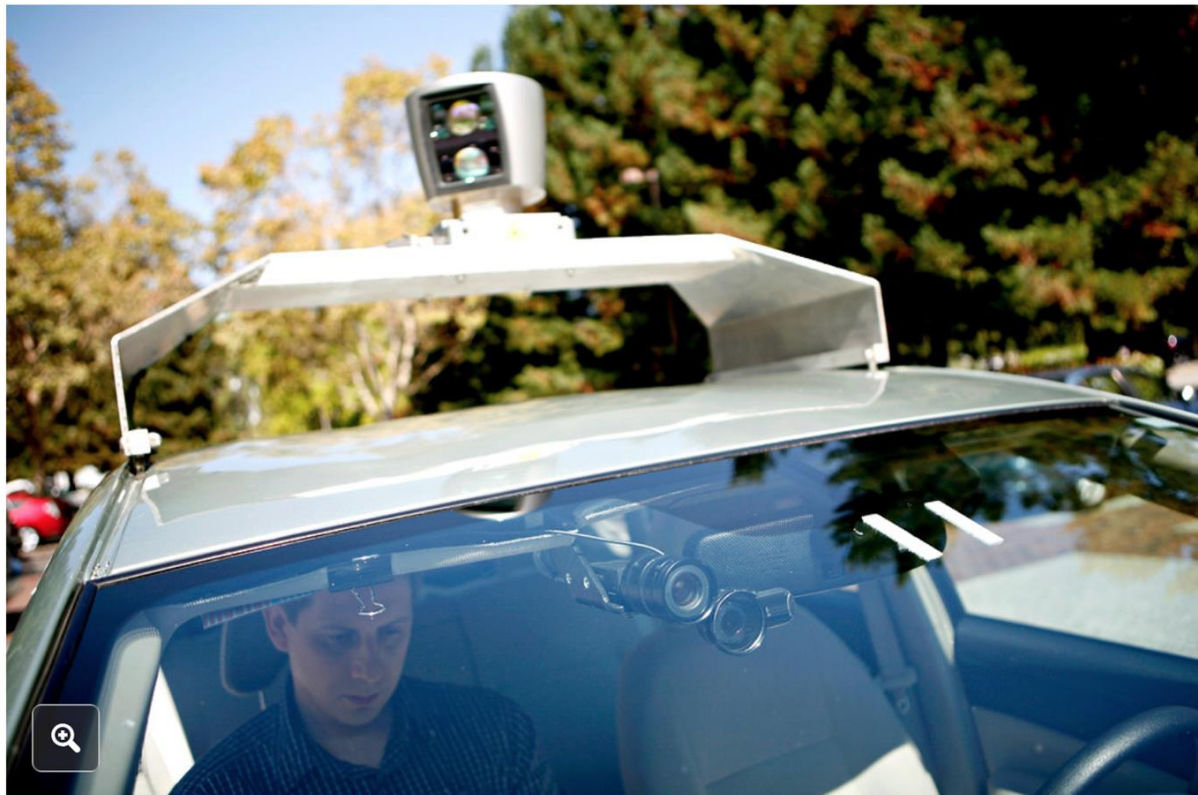

SCIENCE | SMARTER THAN YOU THINK

Google Cars Drive Themselves, in Traffic

By JOHN MARKOFF OCT. 9, 2010

Störfin munu breytast...

Áhersla á tækni og nýsköpun

Samstarf atvinnulífs og menntakerfis

Símenntun

Takk fyrir

@gummihaf

Færni framtíðarinnar

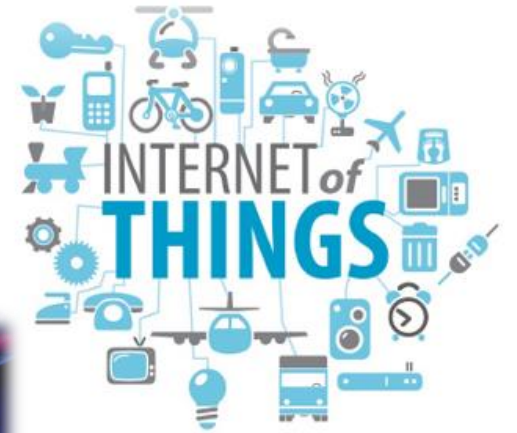
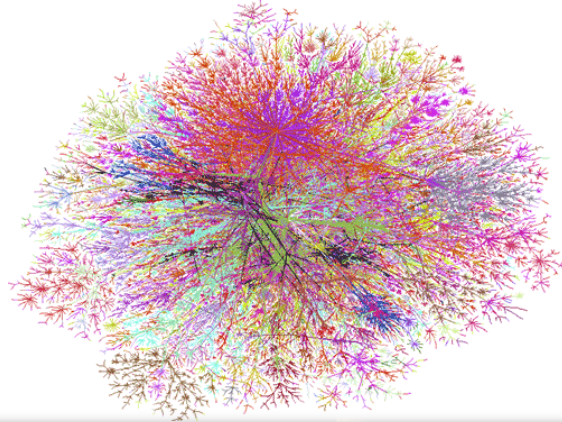
- ▶ **Stefán Sigurðsson**
forstjóri Vodafone

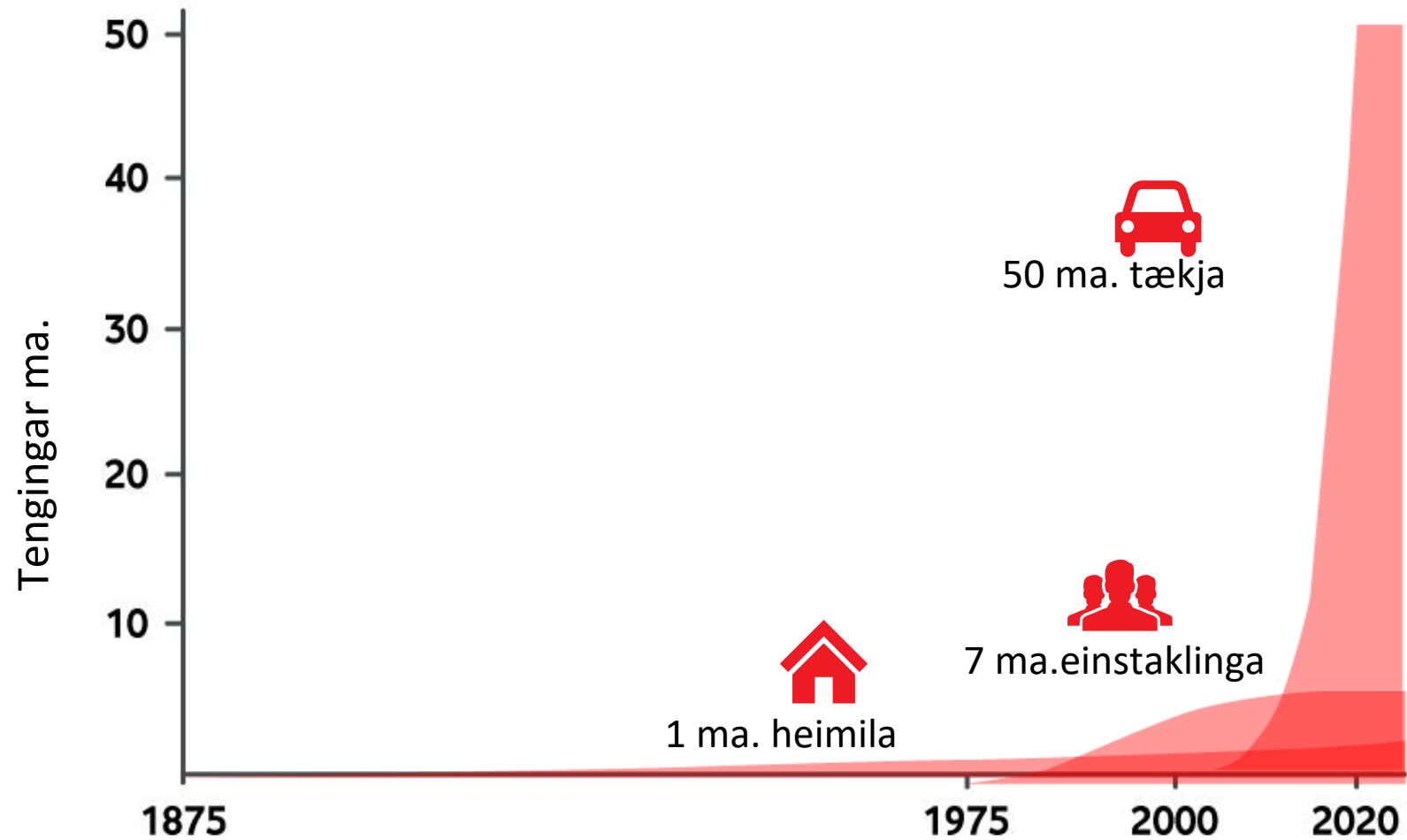
sýn

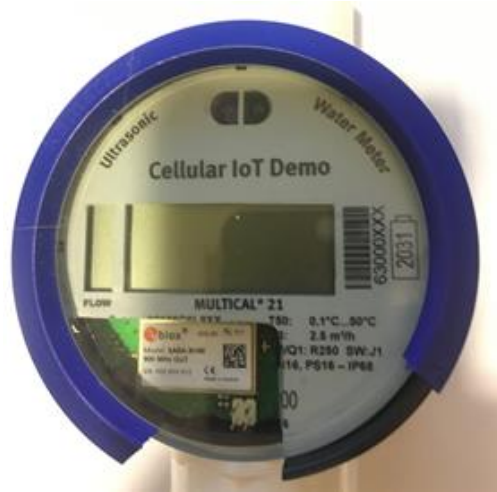
Byltingin er hafin og hefur í för með sér raunverulegar breytingar

Byltingin fellst í miklum hraða breytinga

Byltingin er hafin í fjarskiptum...

Byltingin er hafin í iðnaði...

Recycle Bin

Blue Prism

Uppskrifaðir reikningar - Microsoft Dynamics NAV

Vodafone • Deildir • Uppskrift • Vinnsla reikninga • Uppskrifaðir reikningar

HEIM ADGERÐIR FÆRSLULEIT SKÝRSLA Vodafone - Navision_2017 - nav-net-01.itnet.is

Uppskrifaðir reikningar

Númer fylgiskjala: SK01813206

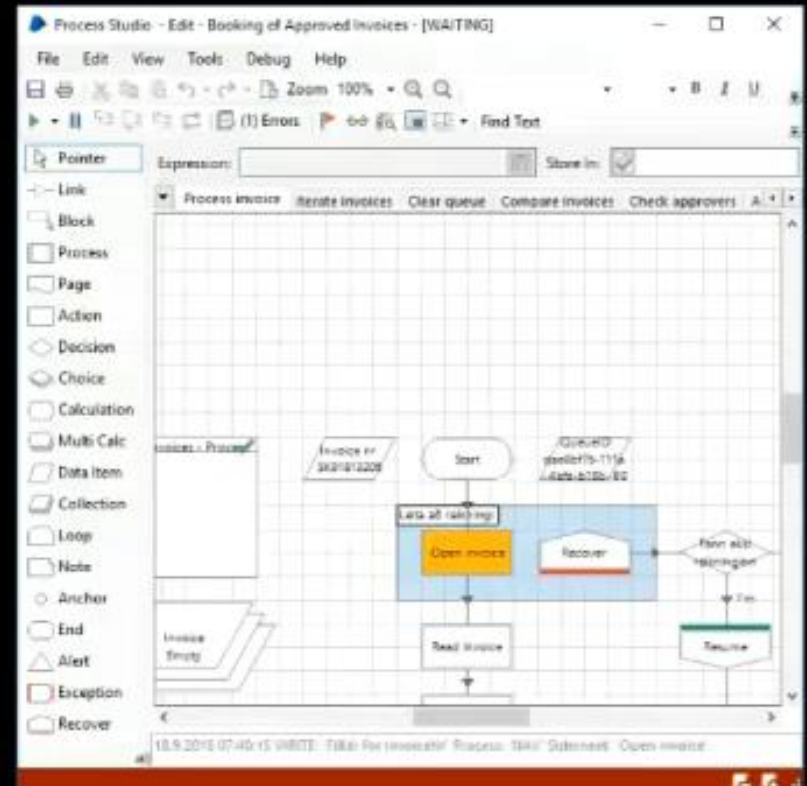
Nr.	Númer	Heiti	Bókunard...	Reikning
		lánardrott...		

Uppfyllingartími: 18. september 2018 17:40:45

Boot Time: 17.9.21
 OS Version: Windo
 User Name: Sys.BI
 Host Name: BP-LN
 Machine Domain: ITNET
 Logon Server: DC-S2

Boot Time: 17.9.21
 Host Name: BP-LN
 IP Address: 10.187
 Subnet Mask: 255.25
 Default Gateway: 10.187
 DNS Server: 10.155

Volumes: C:\ 59.
 Free Space: C:\ 24.

17.9.21

Hvernig verður þá framtíðin – hæfni og vinnumarkaður 2050?

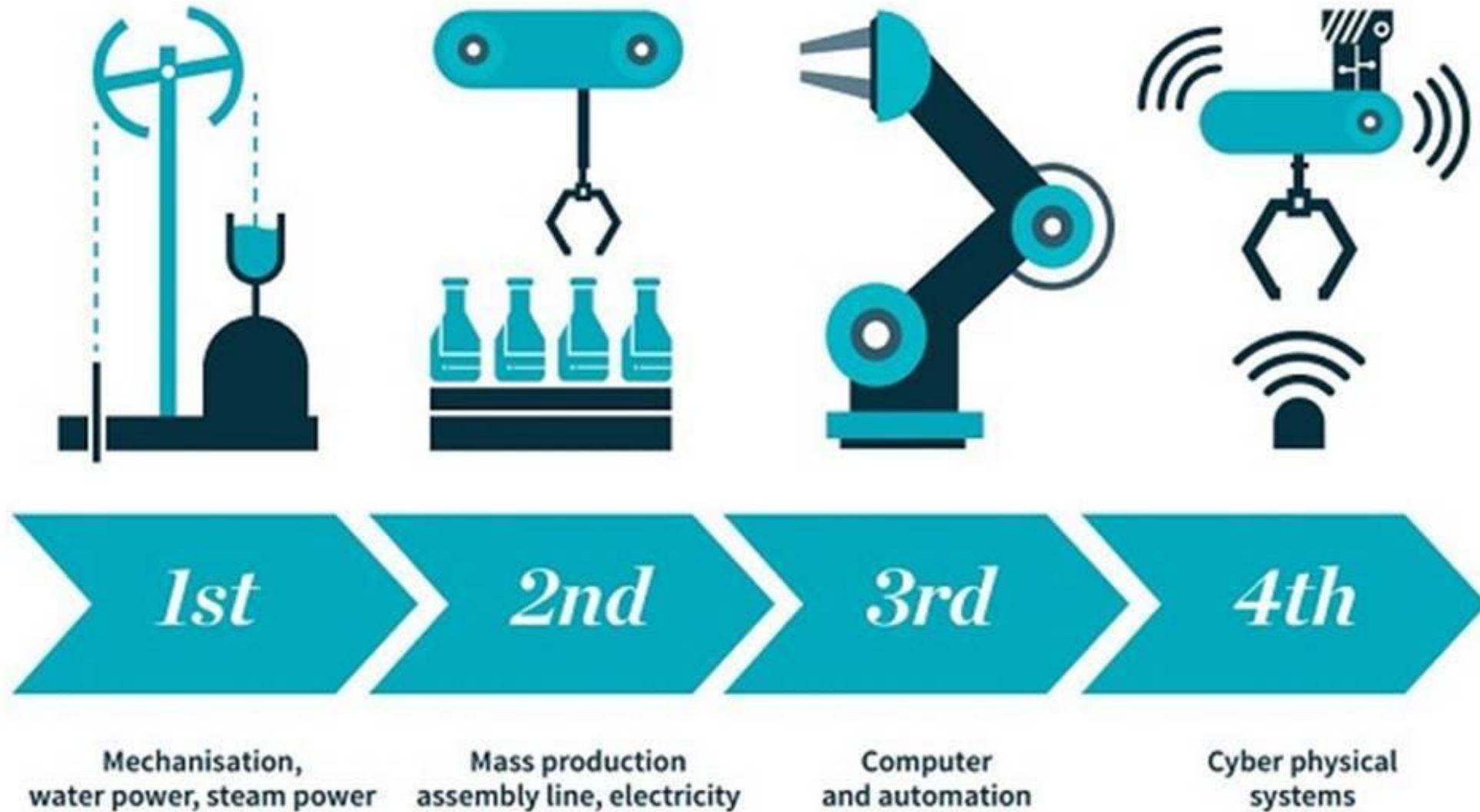
Hvernig verður framtíðin – verður þetta kannski bara frábaert?

Leysir tæknin okkur af
hólmi og við höfum
það kósý á
borgaralaunum?

Pörf fyrir vinnandi fólk hvarf ekki í fyrri iðnbyltingum

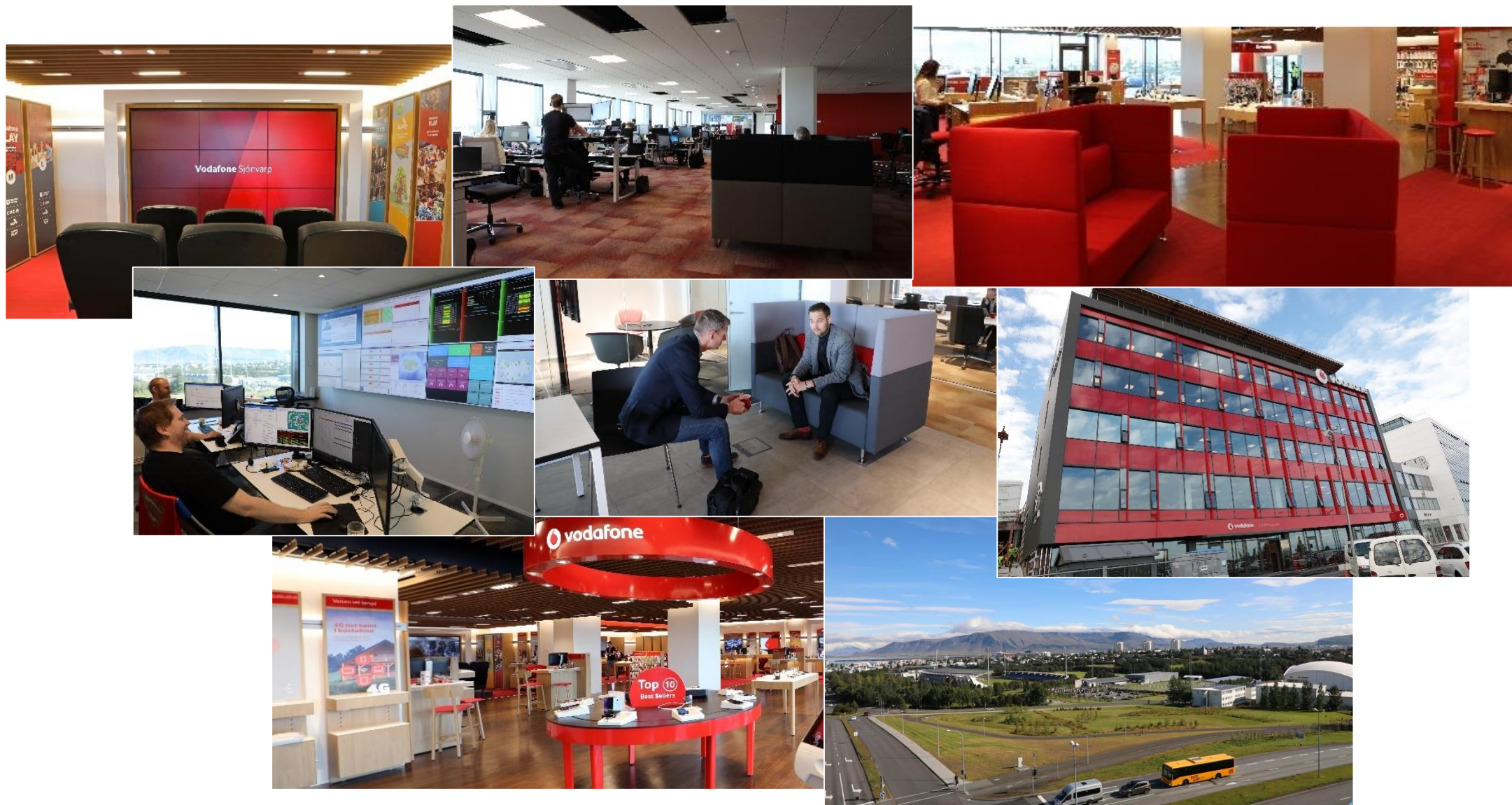

Hvernig verður framtíðin – hversu miklar verða breytingarnar?

50% af störfum geta
horfið og 30% til
viðbótar orðið fyrir
áhrifum

Sveigjanleiki í störfum og vinnustöðum mun áfram aukast

Hvernig verður framtíðin – hlutverk stjórnvalda?

Aukning framleiðni,
skipting gæðanna og
viðbrögð við
neikvæðum áhrifum?

Samfélagshlutverk og ábyrgð fyrirtækja verður þróuninni afar mikilvæg

Hvernig verður framtíðin – hvað með okkur?

Verðum við ekki bara
öll hér hluti af
spennandi
vinnumarkaði árið
2050

Ný menntastefna SI

- ▶ **Ingibjörg Ösp Stefánsdóttir**
sviðsstjóri mennta- og mannauðsmála hjá SI

- ▶ **Vilhjálmur Hilmarsson**
sérfræðingur í greiningum hjá SI

Ný menntastefna SI

Ingibjörg Stefánsdóttir, sviðsstjóri mennta- og mannauðsmála
Vilhjálmur Hilmarsson, sérfræðingur í greiningum

Fimm markmið menntastefnu SI

Fjölgun iðnnema, hugvitsdrifna hagkerfið og menntunarúrræði

Markmið 1

Fjölgun iðnmenntaðra á
vinnumarkaði

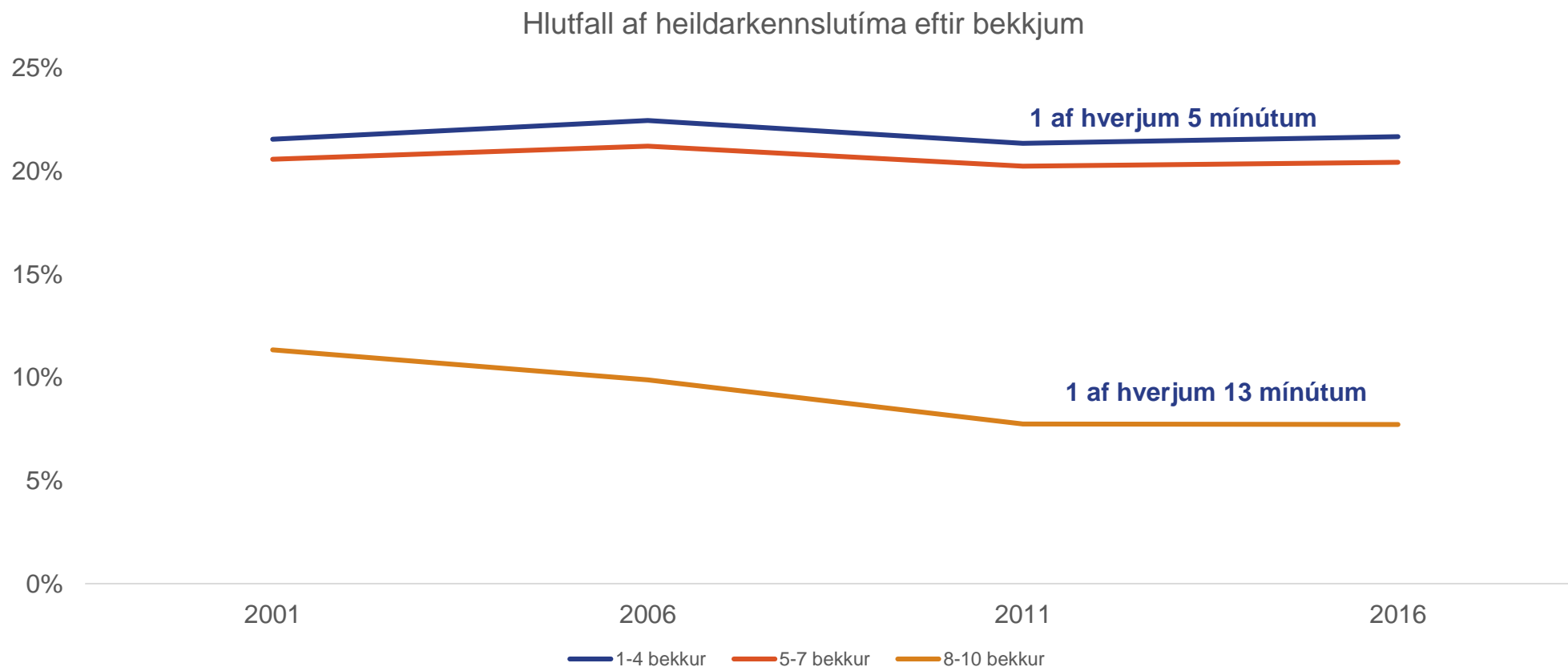
Fjölgun iðnmenntaðra á vinnumarkaði

20% grunnskólanema velji starfsmenntun árið 2025 og 30% árið 2030

1. Vinna gegn kerfislægum vanda starfsmenntunar
2. Styrkja ímynd náms með markvissum aðgerðum
3. Vinna gegn kynbundinni ímynd starfa
4. Styrkja byggðir landsins með því að opna leiðir til náms í heimabyggð
5. Auka veg list- og verkgreina í grunnskólum
6. Auka áherslu á starfs- og námskynningar í skólakerfinu
7. Endurskipulagning náms á framhaldsskólastigi svo að meiri samfella verði milli náms í framhaldsskóla og grunnskóla

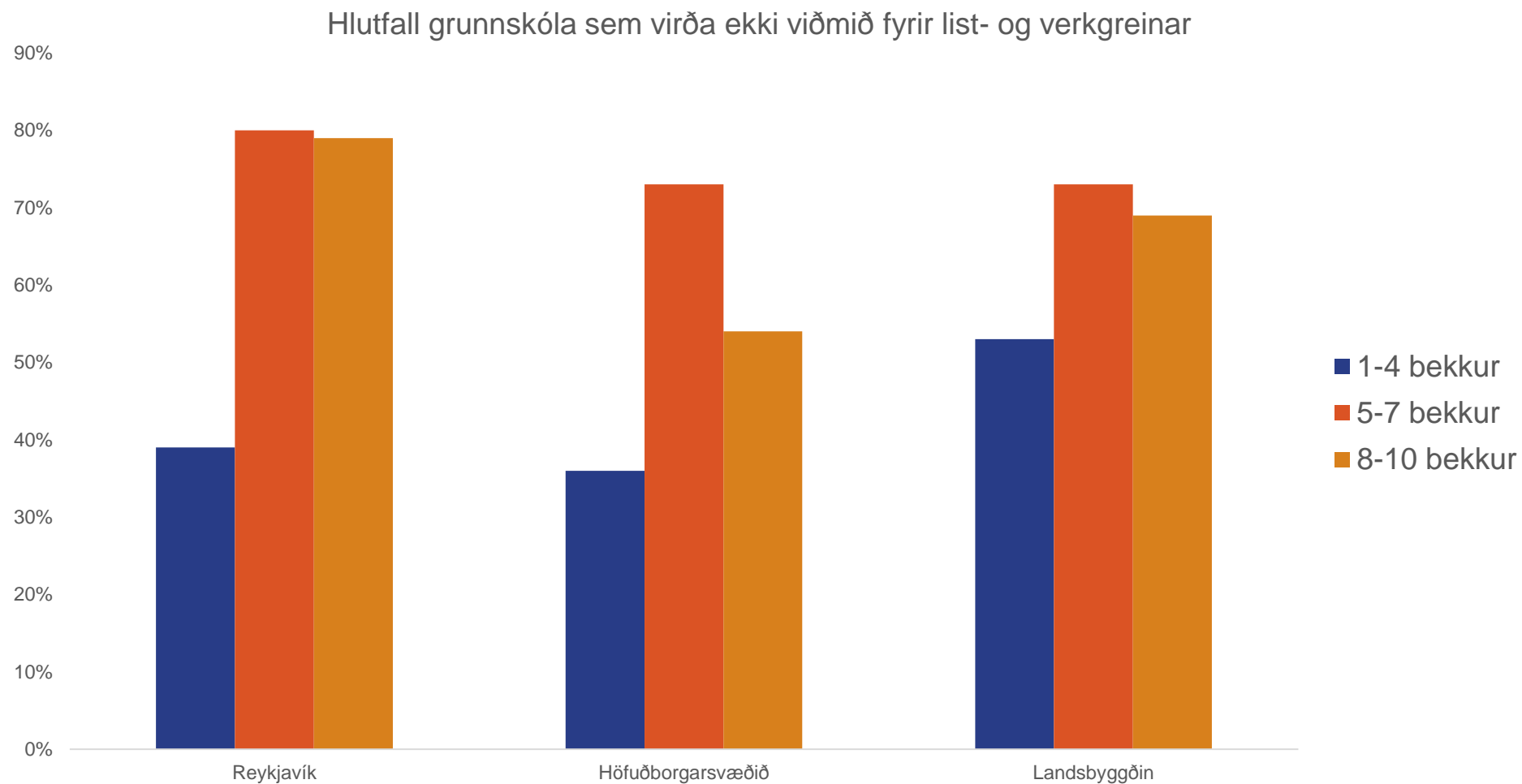
Hlutfall af heildarkennslutíma 2001-2016

List – og verkgreinar og upplýsinga- og samskiptatækni

Tökum list- og verkgreinar sérstaklega

Staðan eftir landsvæðum

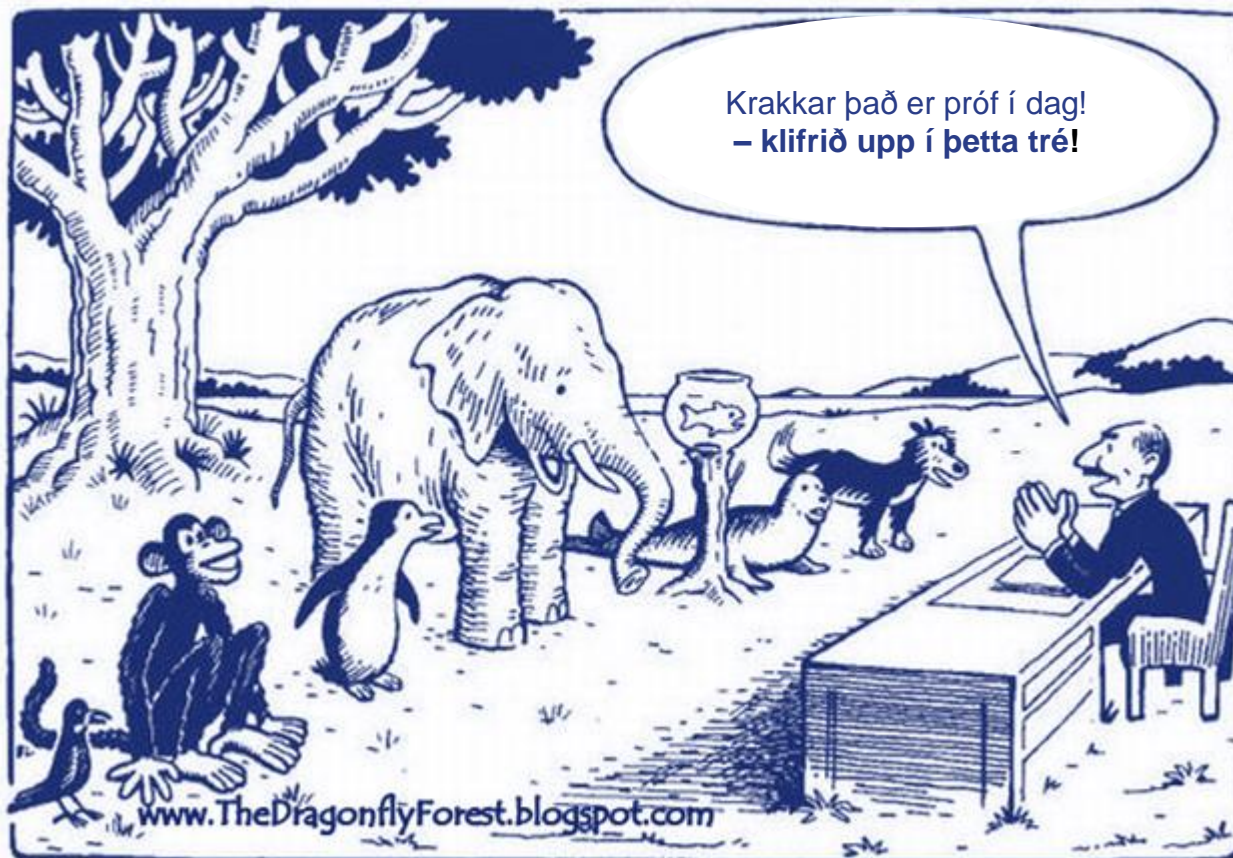
Hvaða námsbraut á ég að velja í framhaldsskóla?

Hvenær er rétti tíminn fyrir námsval?

Er þetta menntakerfið okkar?

Beinum fólki á réttar brautir

Everybody is a genius.
But if you judge a fish by
its ability to climb a tree,
it will live its whole life
believing that it is stupid.

Albert Einstein

Markmið 2

Nýsköpun og
hugvitsdrifið hagkerfi

Nýsköpun og hugvitsdrifið hagkerfi

Nýsköpun og hugvit mun knýja hagvöxt framtíðar

1. Aukin áhersla á færni framtíðarinnar í menntakerfinu.
2. Efla og hvetja til nýsköpunar og nýstárlegrar kennslutækni á öllum skólastigum.
3. Auka áherslu á forritun, raun- og tæknigreinar frá yngstu stigum grunnskóla.

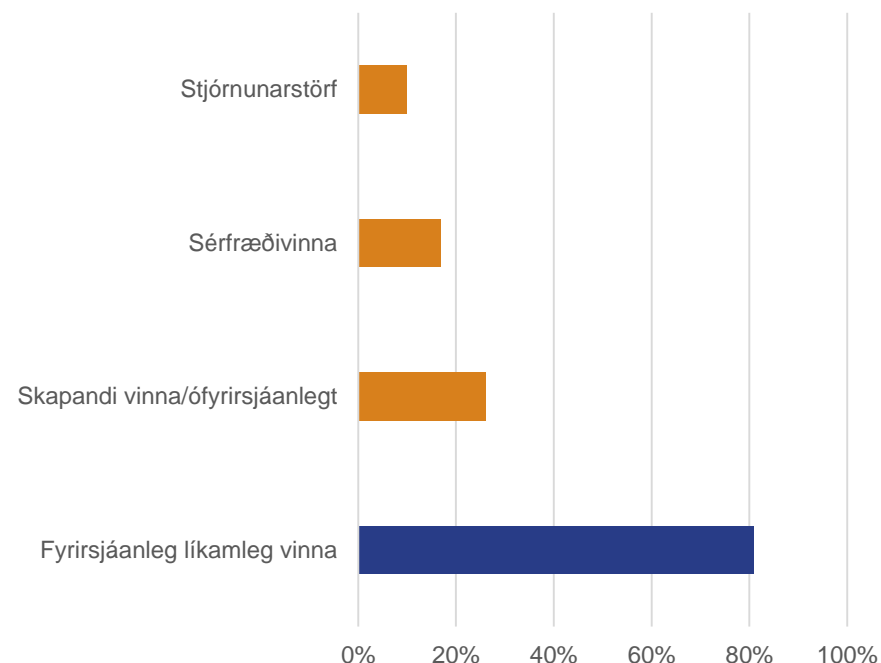
Færni lykilstarfsmanna framtíðarinnar

Samkvæmt mannauðsstjórum í stærstu fyrirtækjum heimsins

1. Lausnamiðuð hugsun
2. Gagnrýnin hugsun
3. Sköpun
4. Mannauðsstjórnun
5. Samskipti og samstarf
6. Tilfinningagreind
7. Ákvarðanataka og dómgreind
8. Þjónustumiðun
9. Samningatækni
10. Aðlögunar- og þróunarhæfni

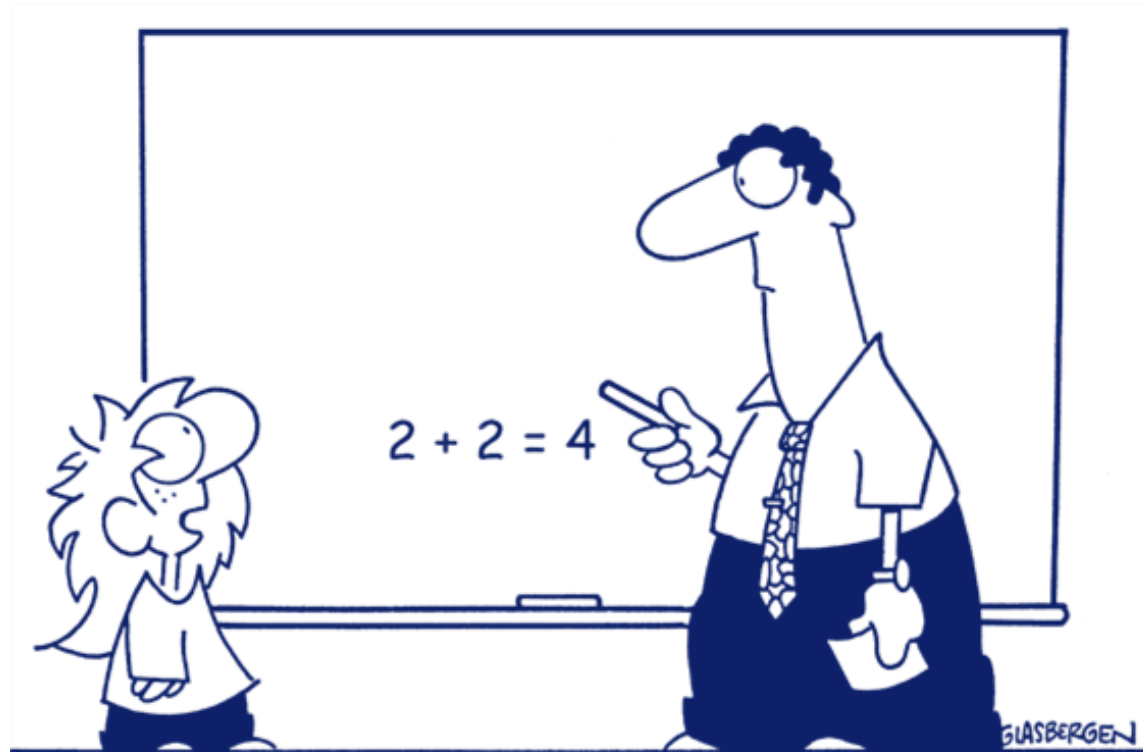
Líkur á sjálfvirknivæðingu skv. Mckinsey

Heimild: Future of Jobs – World Economic Forum

Nýstárleg kennslutækni og nýsköpun

Huga þarf að nútímavæðingu í íslensku menntakerfi

Hvernig get ég treyst þessum upplýsingum þegar þú notar svona úrelta tækni?

OECD – EDUCATION AT A GLANCE

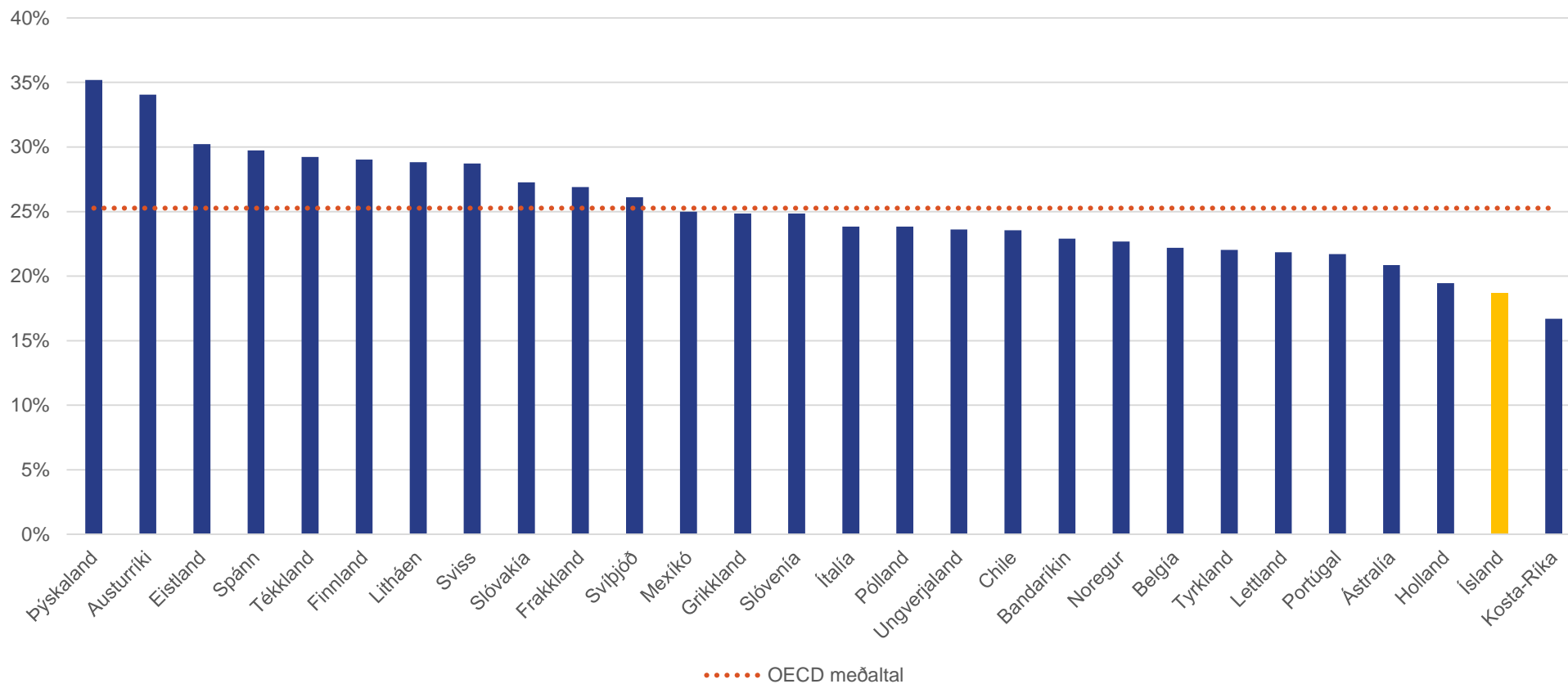
Að hlutfall brautskráðra í STEM fögum verði minnst 25% árið 2025
Hlutfall STEM menntaðra í hverju landi gefur hugmynd um getu þess til nýsköpunar

Vísindi – Tækni – Verkfræði – Stærðfræði

Hlutfall STEM menntaðra innan OECD

Lágt á Íslandi í samanburði við OECD ríkin

Hlutfall STEM menntaðra í aldursflokkinum 25-64 ára árið 2016

Markmið 3

Efling menntaúrræða á
vinnumarkaði

Efling menntarúrræða á vinnumarkaði

Raunfærni, endurmenntun og fullorðinsfræðsla

1. Auka framboð á raunfærnimati á íslensku og erlendum tungumálum.
2. Efla úrræði fyrir erlenda starfsmenn, þróa markvisst raunfærnimat og skapa grundvöll fyrir fjarnámi vegna bóklegs náms.
3. Þróa og koma á raunfærnimati á háskólastigi.
4. Endurskoða regluverk fullorðinsfræðslu og endurmenntunar.
5. Koma á fót námi á fagháskólastigi í samvinnu framhaldsskóla og háskóla.

Raunfærnimatið – allt nám er verðmætt

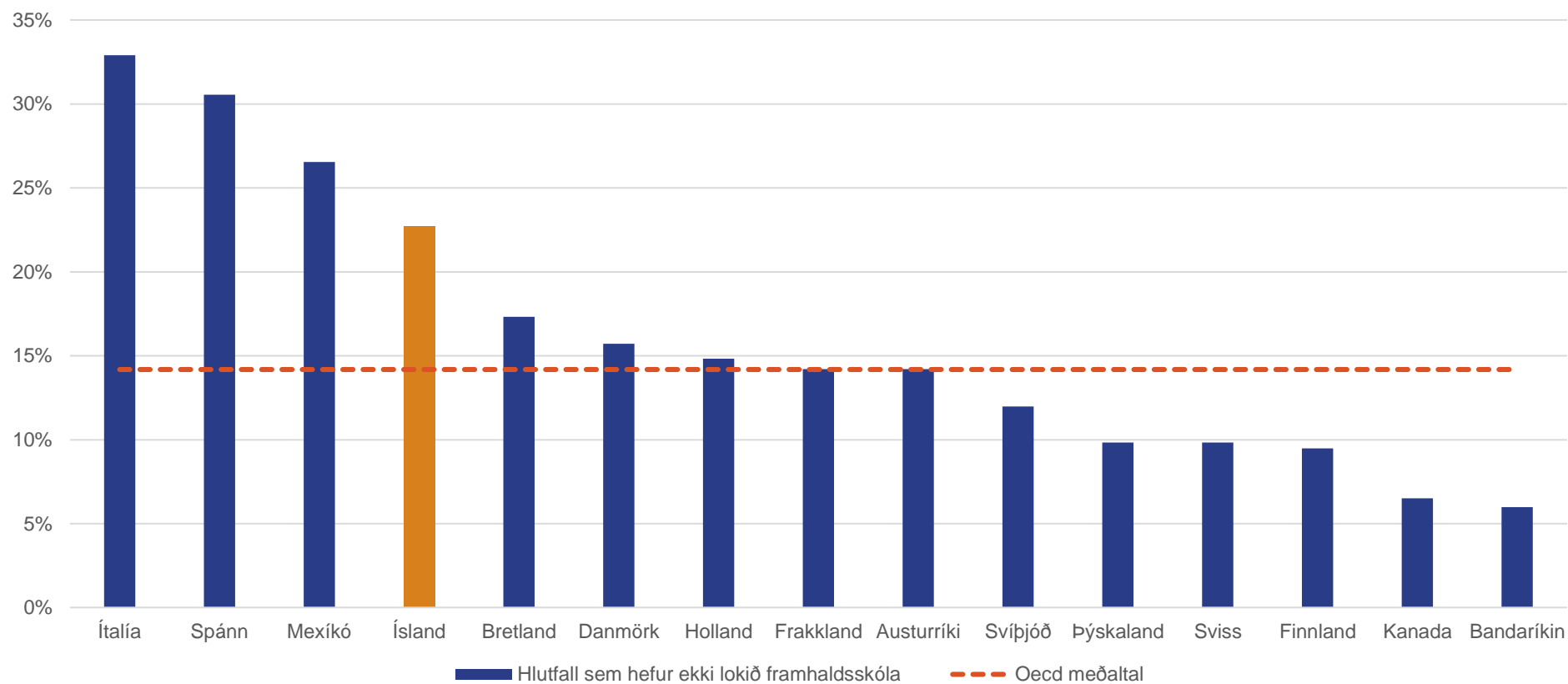
Raunfærnimat er staðfesting á færni og getu einstaklings án tillits til þess hvernig eða hvar hennar hefur verið aflað.

Ísland kemur ekki vel út

Alþjóðlegur samanburður

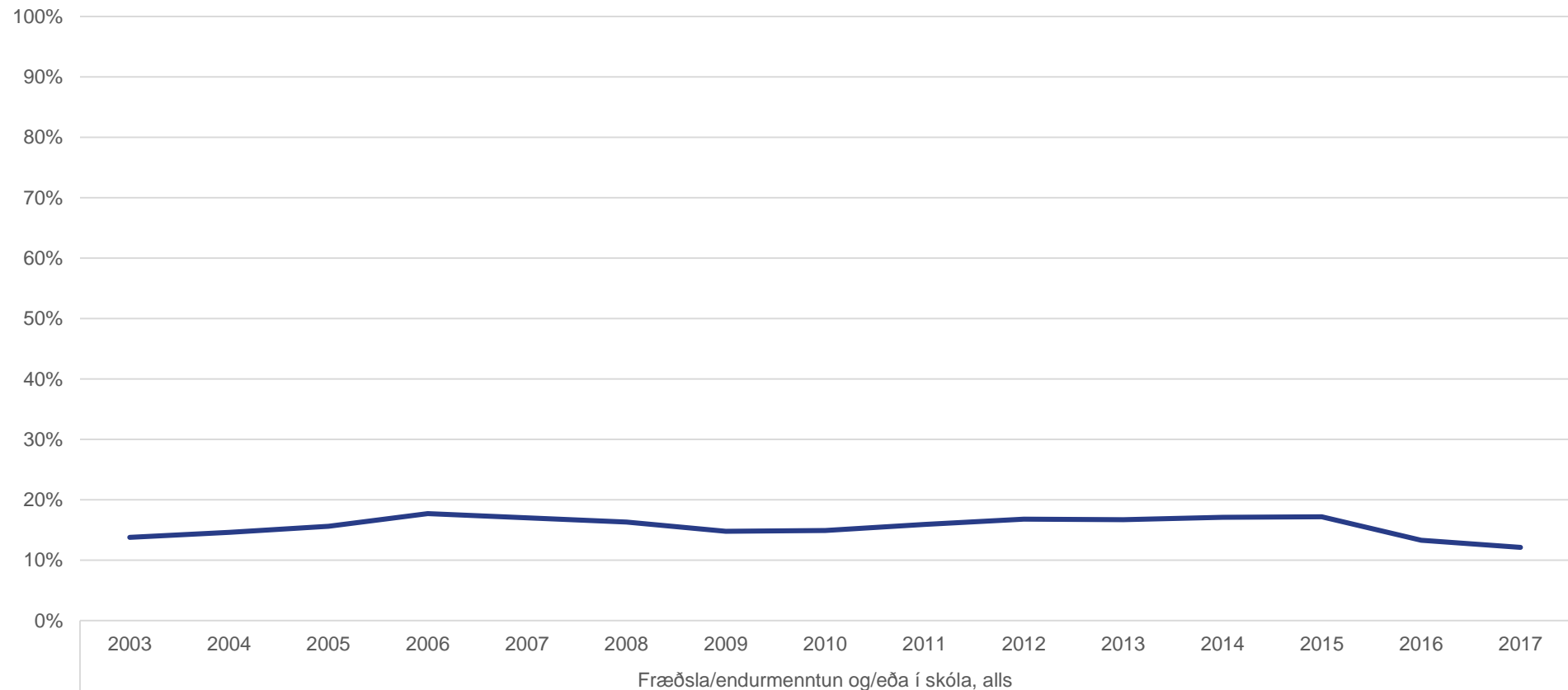
Hlutfall 25-64 ára sem hafa ekki lokið framhaldsskólanámi (2017)

Fræðsla og endurmenntun

Hópurinn er ekki að sækja endurmenntun í miklum mæli

Hlutfall 25-64 ára sem hafa ekki lokið framhaldsskólanámi en sækja fræðslu og endurmenntun

Markmið 4

Að styðja betur við starfsumhverfi kennara, kennsluhætti og kennaramenntun

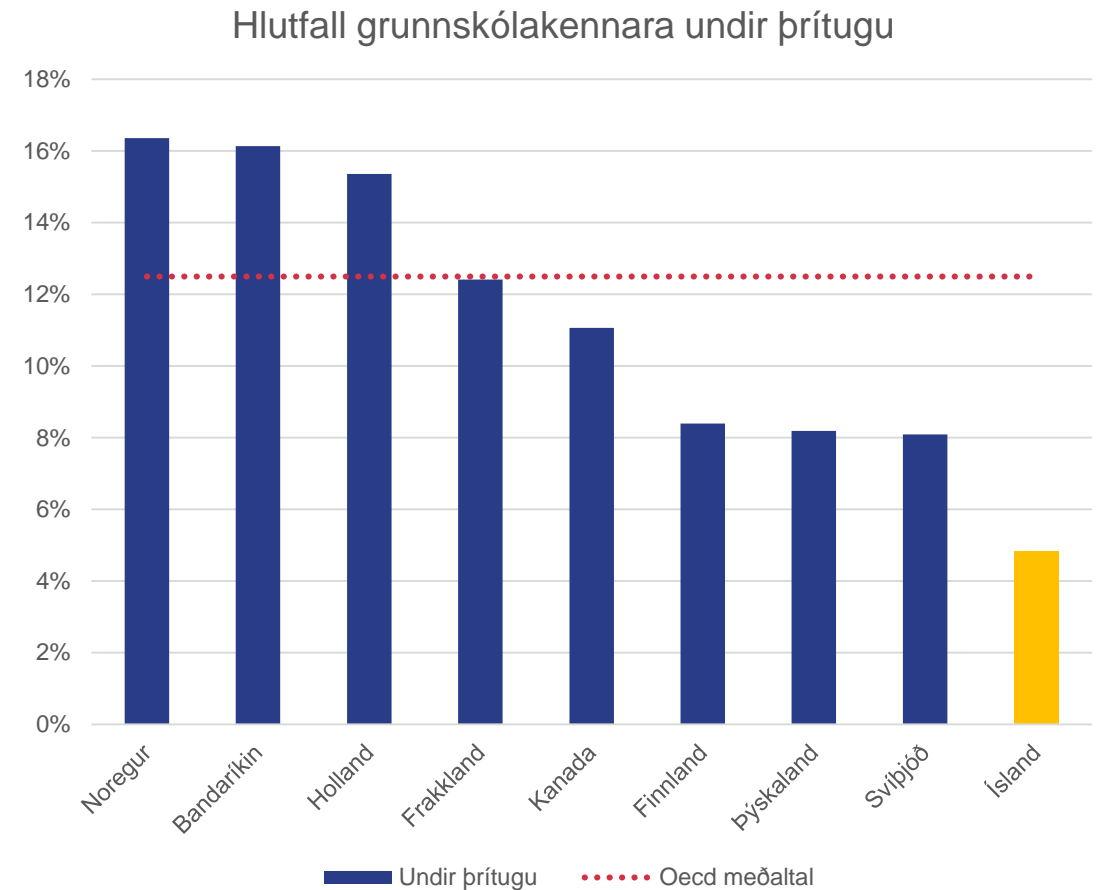
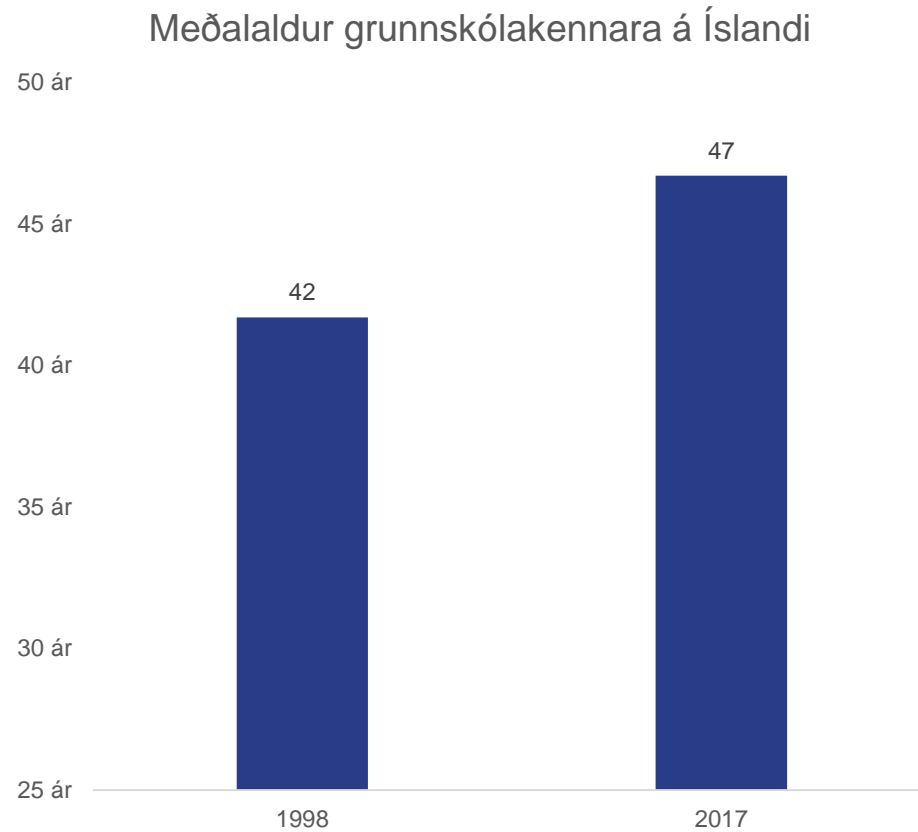
Starfsumhverfi kennara, kennsluhættir og kennaramenntun

Mikilvægi kennslu og gæðamats

1. Endurskoða kennaranám með það að markmiði að stytta námið í þrjú ár auk eins árs sem er launað starfsnám.
2. Auka áherslu á innra og ytra gæðamat í skólastarfi.
3. Skilgreina ný viðmið í kennaramenntun í raun- og tæknigreinum.
4. Endurskoða nám til kennsluréttinda fyrir þá sem sinna stundakennslu í list- og verkgreinum.

Hvar er unga fólkið?

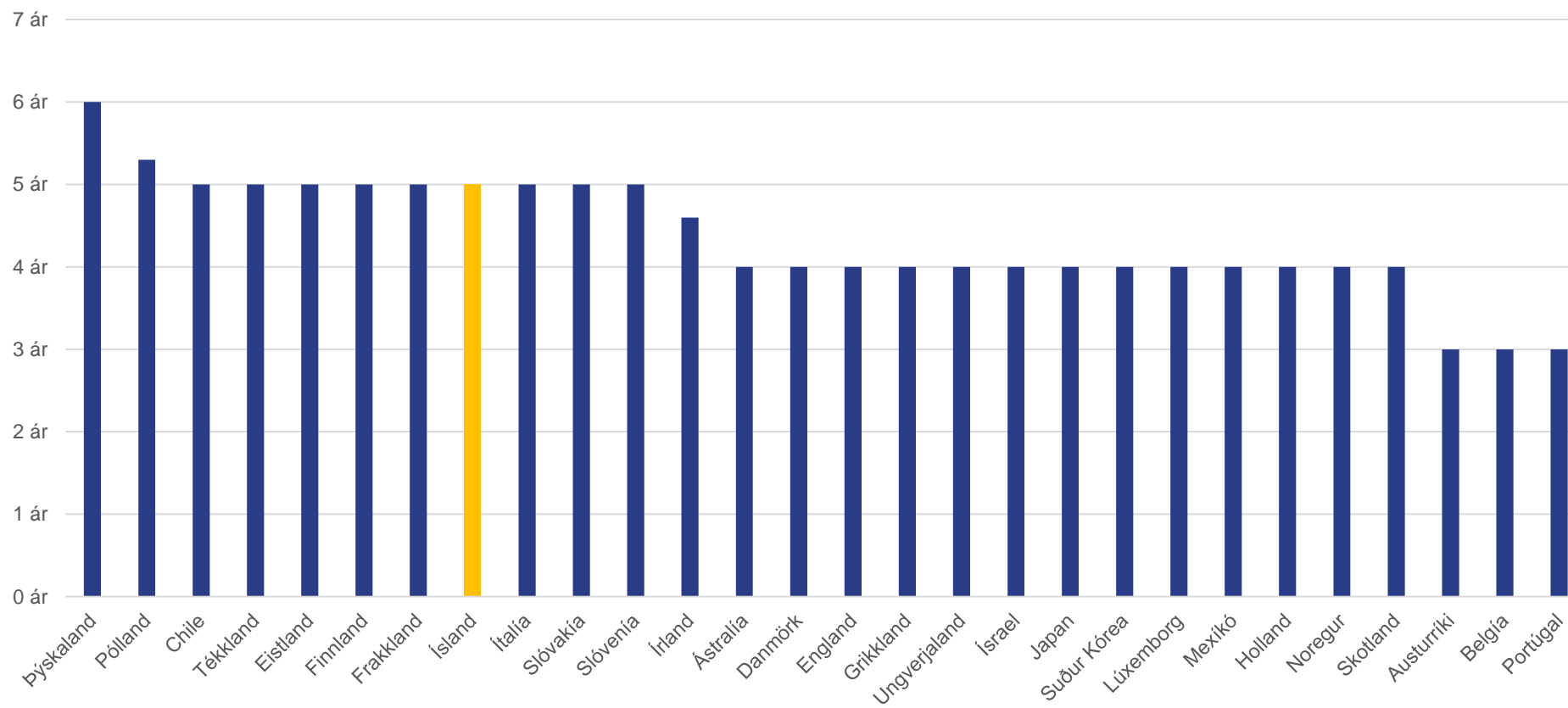
Síhækkandi meðalaldur í kennarastéttinni

Kennaranám er fremur langt

Samanburðarlöndin

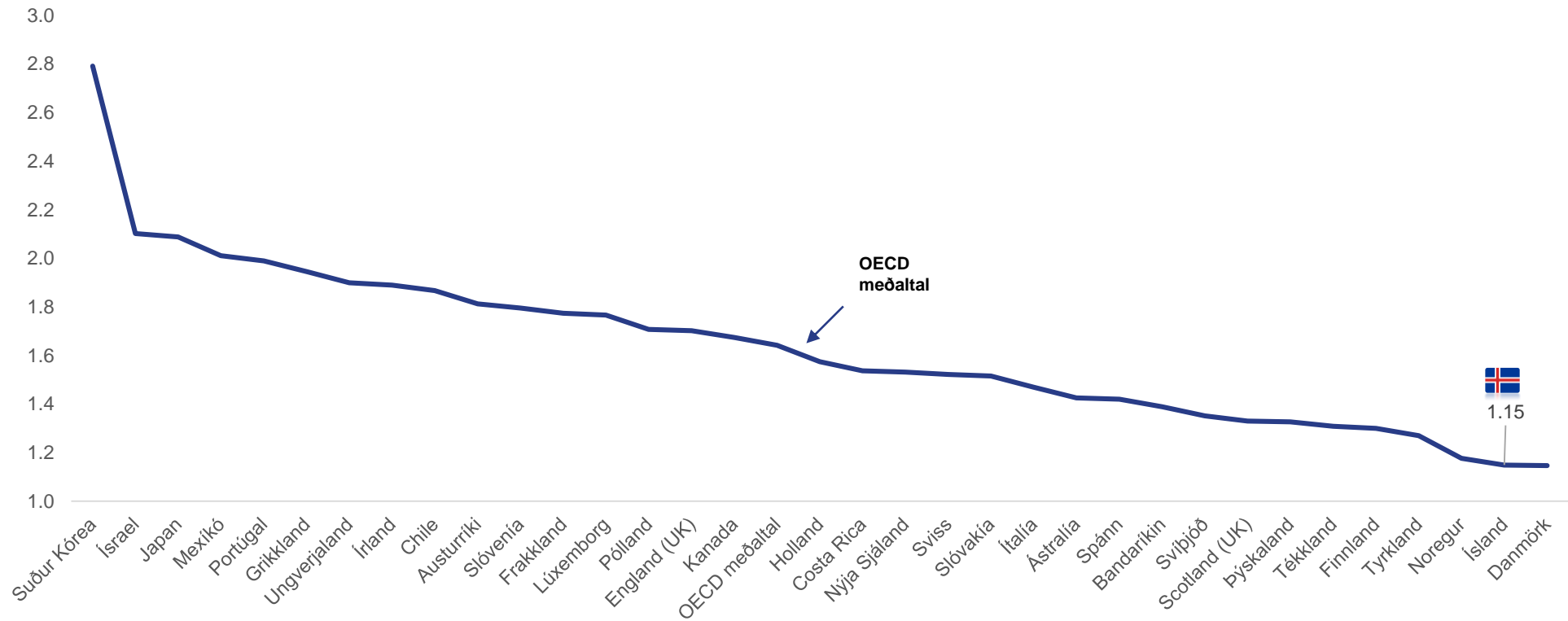
Lengd grunnskólakennaranáms

Launajöfnuður kennara í grunnskóla

Hvatar til árangurs

Hámarkslaun grunnskólakennara sem hlutfall af byrjunarlaunum

Markmið 5

Styrkja samtal atvinnulífs og skóla um nauðsynlegar kerfisbreytingar og markvissa ákvarðanatöku

Við verðum að treysta grundvöll ákvarðanataka

Samkeppnishæfni og færni framtíðar

Eflum samkeppnishæfnina – Ísland í fremstu röð

Mætum færni framtíðarinnar
Menntastefna Samtaka iðnaðarins

SI Samtök
iðnaðarins

Ísland í fremstu röð
- eflum samkeppnishæfnina

SI Samtök
iðnaðarins

Pallborðsumræður

- ▶ **Guðrún Hafsteinsdóttir**
formaður SI

- ▶ **Lilja Alfreðsdóttir**
mennta- og menningarmálaráðherra

- ▶ **Karl Frímansson**
fræðslustjóri Akureyrarbæjar

▶▶ Mætum færni framtíðarinnar

Menntastefna SI